

De omvang van de kunst- en cultuursector: *inkomsten in 2009 en verwachtingen voor 2013*

Cijfermateriaal getoond bij de presentatie tijdens het Paradiso-debat op 28 augustus 2011

Berenschot heeft onderzoek gedaan naar de inkomsten van de gesubsidieerde cultuursector in Nederland
Eerder zijn resultaten getoond in onderzoeken ter gelegenheid van het Paradijsdebat 2008 en 2010
In dit document is een update van de gegevens gemaakt, gebaseerd op cijfers uit 2009
In de presentatie zijn ook indicatieve verwachtingen voor 2013 weergegeven

Toelichting per tabblad

In de Totaaltabel staan de optelsommen per inkomstenbron per jaar, voor 2009 en verwachtingen voor 2013
In Overheid KC staan de CBS-gegevens over de overheidsuitgaven aan kunst en cultuur (exclusief media)
In Alle deelsectoren staat een totaaloverzicht van de verhoudingen per deelsector over 2009 plus bronvermelding

Berenschot, augustus 2011

Bastiaan Vinkenburg

[Zie ook www.berenschot.nl/kunstencultuur](http://www.berenschot.nl/kunstencultuur)

Berenschot

Ontwikkeling cultuurfinanciering 2005-2009

€ mln

Bron	2005	%	2007	%	2009	%	Bronnen*	2013	%	Verschil 2009	Oorzaak verandering	Soort **
Rijk	841	19%	913	19%	990	19%	CBS	750	17%	-240	Kabinetsmaatregelen	Subsidie
Provincies	220	5%	260	5%	301	6%	CBS	226	5%	-75	Provinciale bezuinigingen -25%	Subsidie
Gemeenten	1.669	38%	1.748	37%	1.986	38%	CBS	1490	35%	-496	Gemeentelijke bezuinigingen -25%	Subsidie
GR's	40	1%	88	2%	73	1%	CBS	55	1%	-18	Regionale bezuinigingen -25%	Subsidie
Entree	857	19%	850	18%	930	18%	Berenschot	744	17%	-186	Minder bezoekers, hogere btw	Eigen inkomsten
Overig eigen	489	11%	550	12%	580	11%	Berenschot	626	15%	46	Toename commerciële activiteiten	Eigen inkomsten
Privaat	334	8%	341	7%	390	7%	Berenschot	410	10%	20	Aandacht private financiering	Eigen inkomsten
Totaal	4.450		4.750		5.250			4.300		950-		
<i>Aandeel subsidi</i>	<i>2.770</i>	<i>62%</i>	<i>3.009</i>	<i>63%</i>	<i>3.350</i>	<i>64%</i>		<i>2.521</i>	<i>59%</i>			

* Voor het onderzoek van Berenschot zijn per deelsector diverse bronnen onderzocht en geanalyseerd; zie aldaar

** Beschrijving van de verschillende bronnen van eigen inkomsten

Entree	Directe publieksinkomsten uit toegangskaarten, maar ook uitkoop- en partage-regelingen, lesgelden, leengelden en dergelijke
Overig eigen	Inkomsten uit producten en diensten die worden geleverd door culturele instellingen, zoals horeca, merchandising, verhuur van zalen, workshops en dergelijke
Privaat	Inkomsten, niet direct aan entree of producten gekoppeld, uit private bron, zoals sponsoring, mecenaat, private fondsen en loterijen

Overheidsuitgaven Kunst & Cultuur

Bron: CBS 2011

€ mln

Perioden Regio's	2005	2005	2005	2005	2005	2007	2007	2007	2007	2007	2009	2009	2009	2009	2009
	Tot	Rijk	Prov	Gem	GR	Tot	Rijk	Prov	Gem	GR	Tot	Rijk	Prov	Gem	GR
Kunsten en Cultuurbeheer	2.769	841	220	1.669	40	3.009	913	260	1.748	88	3.350	990	301	1.986	73
Kunsten totaal	1.336	368	88	860	20	1.476	468	104	880	22	1.696	531	116	1.027	22
Beroepsuitvoerende kunst	279	208	10	61 -		316	243	6	66 -		366	283	10	73 -	
Amateurkunst	52	13	2	37 -		53	12	2	39 -		60	10	2	48 -	
Kunstaccommodaties	306 -		3	303 -		348 -		11	337 -		407 -		14	393 -	
Scheppende kunst	161	95	10	56 -		226	157	10	59 -		293	199	12	81	0
Muzische en culturele vorming	298	13	21	244	20	302	17	22	241	22	317	4	20	271	22
Overige kunsten	240	39	42	159 -		231	39	53	138 -		253	35	58	161	0
Cultuurbeheer totaal excl Media	1.433	473	132	809	20	1.533	445	156	868	66	1.654	459	185	959	51
Musea	409	184	36	189 -		449	210	41	195	4	501	214	47	237	3
Monumenten	357	176	44	135	3	264	77	51	136	1	311	93	84	134	0
Bibliotheken	559	71	48	430	10	633	101	59	458	15	644	97	49	499	0
Archieven	108	42	4	55	7	187	57	5	79	46	198	55	5	89	48

Inkomsten Kunst & Cultuur - overzicht van alle deelsectoren

€ mln

Inkomsten-bron informatie-bron	Totaal	Subsidie % CBS	Privaat % Divers	Entree % Divers	Overig % Divers	Bronnen
Totaal 2009	5.250	3.350 64%	390 7%	930 18%	580 11%	
Totaal kunst	2.949	1.696 58%	242 8%	656 22%	355 12%	
Beroepsuitvoerende kunst	535	366 68%	40 7%	112 21%	17 3%	OCW, FPK, Podiumpeiler
Amateurkunst	117	60 51%	16 14%	30 26%	10 9%	Kunstfactor, Berenschot
Kunstaccommodaties	969	407 42%	82 9%	296 31%	184 19%	VSCD, VNPF, Podiumpeiler
Scheppende kunst	431	293 68%	39 9%	47 11%	52 12%	OCW, NFC, Sectormonitor BK etc
Muzische en culturele vorming	495	317 64%	5 1%	134 27%	40 8%	CBS, Kunstfactor, Berenschot
Overige kunsten	402	253 63%	60 15%	36 9%	52 13%	CBS, OCW, AEF
Totaal cultuurbeheer	2.301	1.654 72%	148 6%	274 12%	225 10%	
Musea	798	501 63%	88 11%	107 13%	102 13%	CBS, Berenschot
Monumenten	495	311 63%	54 11%	66 13%	63 13%	CBS, RCE, Berenschot
Bibliotheken	797	644 81%	6 1%	101 13%	46 6%	CBS, SiOB
Archieven	211	198 94%	0 0%	0 0%	13 6%	CBS

Definities CBS per deelsector binnen Kunsten en Cultuurbeheer

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regelingen zijn samenwerkingsverbanden tussen decentrale overheden. Dit kan bijvoorbeeld zijn tussen gemeenten onderling, tussen provincies of tussenvormen. De samenwerking komt tot stand op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Kunsten

Betreft de activiteiten van de overheden die verband houden met kunstbeoefening en kunstbevordering. Deze hoofdpост wordt verder onderverdeeld in beroepsuitvoerende kunst, amateurkunst, kunstaccommodaties, scheppende kunst, muzische en culturele vorming en overige kunsten.

Beroepsuitvoerende kunst

Betreft de subsidiëring, bevordering en facilitering van beroepsgezelschappen die actief zijn op het gebied van kunst, voorzover deze gezelschappen zich niet bezig houden met scheppende kunst of muzische en culturele vorming.

Tot deze post behoren Beiaardiers, Beroepsballet, Beroepscabaret, Beroepsmime, Beroepsmuziek, Beroepsopera, Beroepsoperette, Beroespoppenspel, Beroepstoneel, Beroepszang en Overige beroepsuitvoerende kunst.

Amateurkunst

Betreft de subsidiëring, bevordering en facilitering van amateurgezelschappen die actief zijn op het gebied van kunst, voorzover deze gezelschappen zich niet bezig houden met scheppende kunst of muzische en culturele vorming.

Tot deze post behoren Amateurballet, Amateurdans, Amateuristische kunstbeoefening, Amateurmuziek, Amateuroperette, Amateurtoneel, Amateurzang, Poppentheater en Overige amateuristische uitvoerende kunst.

Kunstaccommodaties

Kunstaccommodaties met uitzondering van musea.

Tot deze post behoren Accommodaties voor kunstbeoefening, Concertgebouwen, Concertzalen, Culturele accommodaties, Culturele centra, Evenementenhallen, Multifunctionele culturele accommodaties, Muziektenten, Openluchtpodia, Schouwburgen, Spelcentra, Theaters, Toneelzalen en Overige culturele accommodaties.

Scheppende kunst

Betreft de schilderkunst, de beeldhouwkunst, de filmkunst, de schrijfkunst en andere kunsten waarbij een duurzaam product wordt geschapen.

Tot deze post behoren Aankopen kunst niet voor musea, Amateur scheppende kunst, Artotheken, Beeldende kunst, Beroeps scheppende kunst, Film, Film- en fotocclubs (amateur), Filmhuizen, Galeriers, Grafisch atelier, Kunstuitleen, Kunstzalen, Prijzen, toelagen kunstenaars, Taal en letterkunde, Video en Overige scheppende kunst.

Muzische en culturele vorming

Betreft de educatie en vorming op muzikaal en cultureel gebied.

Tot deze post behoren Balletscholen (amateur), Creatieve vorming, Creativiteitscentra, Culturele vorming, Cursussen op het gebied van kunst, G.I.K.O. (creativiteitsontwikkeling), Kunstzinnige vorming, Muziekscholen, Muzische vorming en Vrije academie.

Overige kunsten

Betreft de kunsten die niet al onder een andere post vallen.

Tot deze post behoren Carillons, Carnaval, CJP, Culturele festivals, Culturele manifestaties, Culturele raden, Cultuurprijzen, Folklore, Gedenktekens, Gilden, Heemkunde, Jazz, Koffieconcerten en dergelijke, Kunstmarkt, Organisaties op het theatergebied, Oudheidkunde en dergelijke, Oudheidkundige kringen, Samenwerkings- en adviesorganen, Schutterijen, Sociaal-culturele en culturele instellingen, Taptoe (festiviteiten), Vriendenverenigingen musea, Overige kunstbevordering.

Cultuurbeheer en -verspreiding

Hiertoe behoren de activiteiten van de overheden die gericht zijn op cultuurbeheer en cultuurspreiding. Deze hoofdpost wordt verder onderverdeeld in de posten Musea, Monumenten, Bibliotheken, Media en Archieven.

Musea

Tot deze post behoren Aankopen kunstvoorwerpen voor musea, Exposities, Musea, Oudheidskamers, Tentoonstellingen en Verzamelingen.

Monumenten

Tot deze post behoren Bescherming historisch aanzien, Bond heemschut, Bouwkundige monumenten, Kerken met waarde als monument, Kerkorgels met waarde als monument, Molens, Monumentenwachten, Monumentenzorg, Onderhoud monumenten, Restauratie van monumenten en Woonhuizen met waarde als monument.

Bibliotheken

Tot deze post behoren Bibliobussen, Bibliotheken, Blindenbibliotheken, Diatheken, Fonotheken, Leeszalen, Spelotheken en Discotheken.

Archieven

Tot deze post behoren Archieven, Historische archieven en Streekarchieven.